

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica Sf. Cuv. Ioan Scărarul

Evangelia Duminicii Ev. Marcu 9, 17-32 Vindecarea fiului lunatic

În vremea aceea a venit un om la Iisus, zicându-I: Învățătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. Și, oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ și face spume la gură și scrâșnește din dinți și înțepenește. Și am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. Atunci Iisus, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceți-l la Mine. Și l-au adus la El. Dar duhul, văzându-L pe Iisus, îndată l-a zguduit pe copil, iar acesta, căzând la pământ, se tăvălea spumegând. Și l-a întrebat pe tatăl copilului: Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: Din pruncie. Și de multe ori l-a aruncat și în foc și în apă ca să-l piardă. Dar, dacă poți să faci ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi. Iar Iisus i-a zis: Dacă poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede. Și îndată, strigând, tatăl copilului a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinței mele! Iar Iisus, văzând că mulțimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut și surd, Eu îți poruncesc: Ieși din el și să nu mai intri în el! Și, răcnind și zguduindu-l cu putere, duhul a ieșit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulți ziceau că a murit. Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, iar el s-a sculat în picioare. După ce a intrat Iisus în casă, ucenicii Lui l-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? El le-a zis: Acest neam de diavoli cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post. Și, ieșind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să știe cineva. Căci învăța pe ucenicii Săi și le spunea că Fiul Omului va fi dat în mâinile oamenilor și-L vor omorî, iar după ce-L vor omorî, a treia zi va în-

Părintele Dumitru Merticariu a fost înmormântat lângă biserica unde a slujit aproape trei decenii

Momente de doliu în Parohia „Duminica tuturor sfinților” - Banu din Iași, unde fostul preot al acestei comunități, părintele Dumitru Merticariu, a fost condus astăzi de familie, apropiați, enoriași și ucenici pe ultimul drum. La slujba înmormântării, alături de fratele părintelui Dumitru - Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul, Episcop-vicar patriarhal, au fost prezenți alți trei ierarhi ai Bisericii noastre: Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Arhiepiscopul Iașilor și Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Preasfințitul Părinte Antonie, Episcop de Bălți și Preasfințitul Părinte Timotei Prahoveanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor. Considerat ctitor, ca unul ce a contribuit decisiv la lucrările recente de restaurare ale Bisericii Banu, părintele Dumitru Merticariu a fost înhumat chiar lângă locașul de cult.

Înaltpreasfințitul Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, a săvârșit astăzi la Biserica „Duminica tuturor sfinților” - Banu din Iași, alături de PS Părinte Antonie, Episcop de Bălți, de PS Părinte Timotei Prahoveanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor și de un sobor de preoți și diaconi, slujba de înmormântare a părintelui Dumitru Merticariu, trecut la cele veșnice în dimineața zilei de 7 aprilie 2021. Rânduiala înhumării a fost precedată de Sfânta Liturghie arhierescă, săvârșită la orele dimineții de PS Părinte Timotei Prahoveanul. *(continuare în ultima pagină)*

Postul acela este adevărat, care este prezent în toate,
pe toate le curățește și pe toate le vindecă.
(Sf. Ier. Grigorie Palama, Arhiep. Tesalonicului)

De poți crede ...

Evanghelia duminicii a patra din Postul cel Mare a fost rânduită de Biserica Ortodoxă ca temă de meditație pentru că, spre sfârșitul textului evanghelic, se arată că Mântuitorul Iisus Hristos vestește pentru a doua oară cele ce se vor întâmpla cu El la Ierusalim. Textul spune că Iisus tocmai coborâse de pe muntele unde S-a Schimbat la Față înaintea ucenicilor Săi Petru, Iacov și Ioan și, când ajunge jos la poalele muntelui, vede mulțime de oameni și zarvă mare. Evanghelia de la Marcu spune că se certau oamenii între ei. Și când S-a apropiat, Mântuitorul a constatat că cearta era între ucenicii rămași să aștepte la poalele muntelui și cărturari. Altfel spus, era o ceartă între practicieni și teoreticieni. Ucenicii, nefiind cărturari, cum spune una dintre cântările bisericești, totuși aveau râvnă și multă silință întru a împlini prevederile și exigențele legii. De cealaltă parte erau cărturarii, care erau foarte învățați, cunoscători ai legii în detaliu și mai ales a tuturor rânduieilor talmudice. Nu ni se spune despre ce se certau între ei ucenicii Domnului cu cărturarii, ci doar se relatează faptul că atunci când Mântuitorul s-a apropiat de această mulțime agitată și le-a pus întrebarea de ce se ceartă se pare că nu L-au luat în seamă, de vreme ce doar unul dintre toți, tatăl a unui copil bolnav, a venit să ofere răspunsul. Ne-am fi așteptat să răspundă ucenicii care erau apropiați de Domnul, sau cărturarii care erau mai învățați și mai destoinici în cuvânt – ei erau toți însă prea ocupați de starea de conflict în care se aflau. Tatăl acelui copil bolnav începe a-I oferi Mântuitorului explicațiile în legătură cu cauza care a generat scandalul. Fiul său era bolnav, stăpânit de diavol, cu un comportament cu totul ieșit din limitele normalității, dar cu toate acestea, deși suferea de boala asta încă din copilărie, tatăl său nu a cedat nici o clipă, a insistat mereu. Și totuși, deși insistase, demersurile sale nu s-au bucurat de un sfârșit fericit, în sensul de a fi copilul său vindecat. A venit la Mântuitorul cu aceeași convingere cu care mersese în multe alte părți. Mântuitorul atunci îl întreabă, cerându-i detalii. Oare nu știa Hristos toate detaliile? Dar tatăl începe totuși a povesti că a încercat multe lucruri și concluzionează: „Dar de poți ceva, ajută-ne, fiindu-Ți milă de noi.” Acest cuvânt „de”, sau „dacă” joacă un rol foarte important în viața omului. El ajută foarte mult în raționamentele noastre de zi cu zi, ne ajută să înțelegem legătura dintre lucruri, dar rămâne o piatră de poticnire în credință. Mântuitorul îi răspunde deci tatălui: „De poți crede, toate sunt cu puțință celui ce crede.” Așadar, între cauzele care au generat suferința acelui copil era și puținătatea credinței tatălui, care se mărturisește pe sine în acel moment de sinceritate provocat de Mântuitorul Iisus Hristos ca necredincios: „Cred, Doamne! Ajută necredinței mele.” Ori crede, ori nu crede? Este vorba aici despre o credință pe care o avem cu toții: credința de tip reactiv. Așteptăm să se producă fenomenul, așteptăm ca Dumnezeu să aibă inițiativa și atunci noi credem. Credința de tip reactiv în viața noastră nu e rodnică, nu realizează o finalitate fericită așa cum ar trebui. Dumnezeu așteaptă de la noi credința cu inițiativă, sau mai bine zis inițiativa credinței. Ne aducem aminte că Mântuitorul a iertat păcatele și a adus vindecare unei femei care a făcut un gest oarecum exagerat, îmbulzindu-se prin mulțime și făcând tot ce i-a stat în putere pentru a se atinge de haina Sa, spunând că doar de se va atinge se va vindeca. Și Iisus chiar a vindecat-o, arătând prin aceasta că femeia avea o credință cu inițiativă. Evident că această credință își are și ea limitele sale, căci spune Mântuitorul în alt episod să nu ispitim pe Dumnezeul nostru. E nevoie de un echilibru. De aceea, atunci când este vorba de a da examenul credinței fiecare dintre noi, aceasta se face în raport cu încercările vieții, cu dificultățile cu care ne confruntăm.

Sf. Ioan din Kronstadt face o interesantă asociere a credinței cu ascultarea, căci spunea el că cea mai bună expresie a credinței în Dumnezeu e ascultarea, cea față de Dumnezeu și cea față de oameni. Scria el: „Fără ascultare nu poate fi credință, pentru că în credință trebuie să crezi pe cuvânt; iar ascultarea nu poate fi fără smerenie.” Cu ascultarea de Dumnezeu stăm bine și nu prea, căci de foarte multe ori ne răzvrătim față de Dumnezeu atunci când considerăm că poruncile Sale nu sunt în acord cu confortul nostru zilnic. Dar cu ascultarea de oameni stăm și mai rău, pentru că ne dezvoltăm diverse credințe pe parcursul vieții. Pe de-o parte există o credință alimentată de simțuri și asta e în

copilărie. Copilul probează, are încredere în simțurile sale mai mult decât în ce spun părinții. Vine apoi o credință alimentată din concepția de viață izvorâtă din învățătură, din ce am acumulat fiecare. Aceea e credința tineretilor, în care rațiunea joacă un rol foarte important. Dar nu întotdeauna în mod fericit, că multe din cele pe care le gândim atunci nu ne mai alimentează credința, ci dimpotrivă necredința. Și, în sfârșit, există o credință a vârstei mature. Aceasta este și mai grea de combătut, pentru că este alimentată de orgoliu. Credința omului matur, confundată cu concepția despre viață sau principiile personale de a se manifesta, poate pune în mare dificultate ascultarea. Și iată, nu ascultăm de părinți, nu ascultăm de cei mai înțelepți, nu ascultăm de profesorii noștri, nu ascultăm nici măcar de mai marii noștri. Sf. Ap. Pavel spune: *Fraților, tot sufletul să se supună înaltelor stăpâniri, căci nu este stăpânire decât de la Dumnezeu; iar cele ce sunt, de Dumnezeu sunt rânduite. Pentru aceea, cel ce se împotrivesc stăpânirii se împotrivesc rânduielii lui Dumnezeu. Iar cei ce se împotrivesc își vor lua osândă. Căci dregătorii nu sunt frică pentru fapta bună, ci pentru cea rea. Voiești, deci, să nu-ți fie frică de stăpânire ?* (Romani 13, 1-10). Sufletul să se supună – deci nu o supunere formală, superficială, ci o supunere cu toată ființa.

Dar nu numai credința lipsea acolo la poalele muntelui. Lipsa și nădejdea, căci, după ce fiul a fost vindecat, Mântuitorul a fost întrebat de ucenici de ce nu au putut și ei să facă aceasta. Și le răspunde Mântuitorul: „Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieși, decât numai cu rugăciune și cu post.” Prin credință începi să înțelegi lucrurile care sunt imperceptibile simțurilor și rațiunii, căci spune Sf. Ap. Pavel în Epistola către Evrei: „credința este încredințarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute.” (Evrei 11,1 1). Sf. Pavel arată aici că prin credință poți depăși limitele percepției umane, senzoriale și raționale. Dar credința trebuie să aibă și o angajare personală. Tot ce facem în viața aceasta e în conlucrare cu Dumnezeu, care așteaptă colaborarea noastră. De aceea este nevoie de nădejde, a cărei expresie este rugăciunea. În aceste vremuri pe care le trăim se cade să ne rugăm, să insistăm în rugăciune, pentru că prin rugăciune colaborăm cu Dumnezeu, ne angajăm și noi în lucrarea pe care o cerem de la Dumnezeu. Iată, ucenicii poate aveau credință, dar nu pare că erau foarte angajați în ceea ce așteptau să se întâmple.

Și mai lipsea acolo ceva: dragostea. Erau atât de înverșunați unii împotriva altora încât nici nu observaseră că Iisus venise și le adresase o întrebare. Unde e ceartă lipsește dragostea, iar atunci când lipsește dragostea se creează terenul favorabil pentru tensiuni, pentru lipsă de comunicare umană. Dar muștrarea făcută de Mântuitor a fost în așa fel încât a nu jigni pe ucenicii. Așa trebuie să muștrăm și noi, cu dragoste, pe cei care greșesc, astfel încât muștrarea noastră să nu aibă reacții negative în ei, după cum și când primim muștrarea trebuie să ne dozăm reacția față de cel care ne muștră. De altfel, trăim o vreme în care iubirea de sine a devenit mult prea uzuală. Cu această iubire de sine trebuie să luptăm în fiecare zi, pentru că iubirea de sine nu duce nicăieri. Poate că s-ar cădea să stăruim mai mult în rugăciune, să ne apropiem de Dumnezeu, pentru că iubirea de fapt este modul de a cunoaște pe Dumnezeu. Acesta e modul nostru de a prelungi în lume lucrarea lui Dumnezeu: credința, nădejdea și dragostea – 3 virtuți pe care, iată, de astăzi înainte măcar, să le putem pune în lucrare mai temeinic în familia noastră, în casa noastră, în comunitatea noastră.

Pr. Mihai Mărgineanu

Educația și creșterea pe care am primit-o de la vârsta prunciei joacă un rol însemnat în înaintarea noastră duhovnicească. Frica noastră față de Dumnezeu trebuie să fie atât de mare, pe cât spaima unui om neînarmat care înfruntă fiarele. Iubirea noastră față de Dumnezeu trebuie să fie atât de puternică, pe cât de puternică este iubirea unui îndrăgostit pentru iubita lui. Când vedem un luptător al nevoinei îmbolnăvindându-se, să nu ne străduim cu gând rău să aflăm exact de ce Dumnezeu a îngăduit încercarea aceasta. Ci să urmărim să-l vindecăm, cu iubire simplă și fără de viclenie, ca și cum am fi noi în locul lui, ca și cum ar fi tovarășul nostru de război, care a fost rănit în luptă. Există boli care ne izbăvesc, există și boli care ne smeresc. Preabunul Dumnezeu, văzând deseori lipsa noastră de râvnă pentru nevoiță, îngăduie boala ca mijlocul cel mai lesne de sfințire, smerenie, izbăvire de patimi și de gânduri viclene. Ceea ce ni se întâmplă sufletește și trupește putem să întâmpinăm fie într-un mod bun, fie într-un mod rău, fie cu indiferență.

(Sf. Ioan Sinaitul Scărarul)

CONȘTIINȚA MORALĂ, CĂLĂUZĂ PE CALE

Pr. Vasile Miron

Dumnezeu l-a înzestrat pe om, cununa întregii creații, cu toate darurile spirituale pentru a ajunge la treapta desăvârșirii moralei care este asemănarea cu El, așa cum Însuși a făgăduit, în clipa când l-a plăsmuit zicând: „Să facem pe om după chipul și asemănarea noastră”... (Facere I, 26), prin „chip”, înțelegându-se după expresia Sf. Vasile cel Mare, „asemănarea în potență”, iar prin asemănare, „chipul” ajuns în actualitate,¹ adică împlinit și împodobit după modelul Ziditorului său.

Prin structura sa psiho-fizică și prin menirea sa de a atinge starea de perfecțiune într-o dimensiune veșnică, omul este ființa cea mai de preț, superioară tuturor viețuitoarelor. Sfinții Părinți îl numesc microcosmos, adică o sinteză a întregului univers, material și spiritual, deoarece, prin trup, el aparține lumii terestre iar, prin suflet, care este de natură divină și veșnică, aparține cerescului. „În calitate de pământ sunt legat de viața de jos, dar fiind și o părticică dumnezeiască port în mine dorința vieții veșnice”,² spune Sf. Grigorie de Nazians.

Alături de suflet, omul posedă în ființa sa și chipul lui Dumnezeu, pe care cei mai mulți (Sf. Părinți) îi identifică cu conștiința, numindu-o în chip analogic glasul lui Dumnezeu în om sau judecătorul treaz și neadormit al omului care veghează asupra faptelor lui, răsplătindu-l cu bucurie și pace lăuntrică atunci când săvârșește binele, sau muștrându-l necruțător atunci când săvârșește răul. „Nu este un acuzator mai aspru decât conștiința, de aceea, dacă suntem ținuți de rău mai întâi de acest prea aspru judecător, suportăm cu suferință pe acuzatorii din afară care sunt mai blânzi decât conștiința noastră”,³ spune Sf. Ioan Gură de Aur. O zicală izvorâtă din înțelepciunea populară definește „conștiința curată, perna moale pe care o așternem la căpătâi pentru a dobândi liniștea somnului”, căci este bine de știut că toate coșmarurile, tulburările nevrotice, visele neplăcute și frământările sufletești nu sunt altceva decât manifestarea multiformă a stărilor malade sau patologice ale conștiinței, îngreunată de păcat. De aceea este bine și recomand ca fiecare credincios în parte să-și facă examinarea conștiinței, eliberând-o de povara greșelilor. Acest lucru se realizează printr-un contact neîntrerupt cu duhovnicul și printr-o cât mai deasă și sinceră spovedanie. Marii pustnici și anahoreți numeau scaunul spovedaniei „supapa de domolire a remușcărilor”, căci pe măsură ce omul se desprinde de mrejele păcatului și îndeplinește poruncile Bisericii și ale duhovnicilor se luminează la suflet, devine mai senin la față și mai curat la inimă iar conștiința se reînnoiește, devenind tot mai trează și mai lucrătoare. „Conștiința este oglinda care are în ea în chip neștirbit forma tuturor virtuților cu fapta și prin care cel curat cu înțelegerea vede pe Dumnezeu; sau cu alte cuvinte, ea este deprinderea cu împlinirea poruncilor, care cuprinde sinteza tuturor virtuților împletite întreolaltă în chip unitar”⁴.

Când omul ascultă de glasul conștiinței sale, simte o stare de siguranță, de nădejde, de liniște interioară și de mulțumire. Un om cu conștiința curată este optimist și îndrăzneț. De aceea se spune că sfinții au îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu, pe când cel cu conștiința încărcată se teme și de umbra sa. Despre un astfel de om face referire marele prooroc Moise zicând: „Veți fugi când nimeni nu vă va alunga” (Levitic 26, 17).

Mântuitorul nostru Iisus Hristos se referă la rolul educativ al conștiinței în predica Sa de pe munte când spune: „Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat” (Matei 6, 22), adică, dacă conștiința ta va fi curată, implicit și sufletul și inima vor fi curate și slobode de toată răutatea și vor fi vrednice să primească lumina harului Sf. Duh care va lumina ființa, așa cum ochii au menirea de a primi lumina soarelui, pentru a deveni capabili să lumineze tot trupul, ca să-l îndrepteze pe om pe cărările vieții. În același context, Mântuitorul se referă din nou la autoritatea conștiinței spunând: „Împacă-te cu pârașul tău degrabă până ești cu el pe cale, ca nu cumva pârașul să te dea judecătorului” (Matei 5, 25). „Pârașul este conștiința, fiindcă se împotrivesc omului ce vrea să facă voia trupului, iar dacă acesta nu vrea să o asculte îl dă pe mâna vrăjmașilor”,⁵ spune Sf. Cuvios Isaia Pustnicul. Conștiința îl însoțește și după despărțirea sufletului de trup și este martoră în clipa judecării (particulare și universale) confirmând obiectivitatea și realitatea faptelor pe care le-a săvârșit omul în viața sa pământească. Pe parcursul vieții, conștiința activează într-un fel sau altul, avertizându-l pe om și ferindu-l de primejdia căderii în păcat, sau provocând într-însul regretul și căința adâncă pentru păcatul săvârșit, care este primul semn al pocăinței. În momentul în care omul ajunge orbit cu totul de păcat, conștiința devine laxă, adică

nu mai lucrează cu potențialul necesar și, în acest caz, omul se complăce cu starea sa decăzută, până când, mai devreme sau mai târziu, glasul conștiinței îl trezește la realitate și îl determină să se întoarcă pe calea cea bună, ca și fiul cel rătăcitor din Evanghelia.

Intensitatea și eficacitatea de lucru a conștiinței diferă în raport cu modul în care i se face educația (civică, morală și religioasă), însă indiferent de gradul și criteriul educației, conștiința nu va înceta să-și ridice glasul, deoarece face parte integrantă din însăși natura umană. „Omule – zice Fericitul Augustin – poți fugi de toate, numai de conștiința ta nu. Intră în casă, odihnește-te în pat, retrage-te în lăuntru tău și vei observa că nici un loc nu vei afla unde să te ascunzi, dacă păcatele tale te vor roade”. Cel care n-a ascultat de glasul conștiinței, a comis nedreptăți sau a săvârșit vreun păcat greu, nu-și găsește liniștea, se trezește în coșmaruri, se sperie ca pruncii nebotezați, tremură de frică și cad adesea în deznădejde.

Într-o asemenea situație zbuciumată se afla Constans, fiul împăratului Constantin și urmașul acestuia la tronul împărăției. Temându-se ca nu cumva fratele său mai mic Teodosie să-i ia tronul, l-a silit să se hirotonească diacon, iar după câteva zile l-a ucis. După săvârșirea crimei credea că va dormi în liniște, scutit de amenințări sau de uneltirea vreunui uzurpator. Această impresie de moment l-a înșelat amarnic, căci într-o noapte, înainte de a ațipi, în întuneric îi apare deodată umbra fratelui său ucis, îmbrăcat în veșminte diaconești, ținând în mână un potir cu sângele său cald aburind, zicându-i: „Ia și bea! Eu sunt fratele tău Teodosie pe care tu l-ai omorât fără milă. Acesta este sângele meu după care tu ai însetat. Bea și-ți potolește setea arzătoare de sânge. Ia și bea!” În fața acestei vedenii înfricoșate, împăratul a căzut jos la pământ, ca și mort, după care, venindu-și în fire, s-a ridicat din pat și s-a dus în altă cameră unde a încercat să se culce din nou. Când a început să ațipească, vedenia a apărut din nou cu același pahar în mână și cu îndemnul: „Ia și bea!” Această scenă s-a repetat de mai multe ori. Împăratul ucigaș voia să se odihnească, dar fratele său ucis îi apărea mereu și îi spunea aceleași cuvinte. Dacă ieșea în grădină, la vânătoare, la câmp sau la plimbare, vedenia îngrozitoare i se arăta pretutindeni, rostind de fiecare dată cuvintele: „Ia și bea!”

Îngrozit de aceste arătări terifiante, împăratul a plecat din capitală și s-a dus în Sicilia, crezând că dacă își schimbă locul va scăpa de acest coșmar, însă tot zadarnică i-a fost încercarea, căci și acolo, și pretutindeni, oriunde s-ar fi aflat, îi apărea aceeași imagine, înfierându-l cu aceleași cuvinte. Pe măsură ce timpul trecea, muștrarea de conștiință devenea tot mai groaznică și mai chinătoare. În cele din urmă și-a pierdut mințile și s-a sinucis, predându-se în mâinile diavolului, ca și Cain și Iuda trădătorul și alți sinucigași pe care istoria îi stigmatizează în imagini sinistre.

Aceste fapte odioase sunt expresia unei conștiințe adormite și întunecate de păcat. Conștiința se cere mereu primenită ca și izvorul curgător, care trebuie curățit de gunoaie și impurități, ca să țâșnească iarăși apa potabilă. Conștiința se limpezește la lumina credinței și a fricii de Dumnezeu care este „începutul înțelepciunii” (Înțelepciunea lui Iisus Sirah 1, 14). „Credința este ochiul care luminează întreaga conștiință și naște înțelegerea”⁶, spune Sf. Chiril al Ierusalimului. Cultivarea conștiinței se face prin lucrarea virtuților. „Conștiința curată o fac ostenele nevoinței, postul, privegherea și îndelunga răbdare”⁷, spune Sf. Talasie Libianul iar întreținerea conștiinței în starea de veghe se face prin rugăciune. „Conștiința bună se află în rugăciune, iar rugăciunea curată prin conștiință. Căci una are nevoie de alta prin fire”⁸, spune Sf. Marcu Ascetul. Deci numai păstrând conștiința trează și nealterată de păcat vom afla trecere fără de primejdii în ceasul morții și „răspuns bun la înfricoșata judecată a lui Hristos”, Căruia I se cuvina slava și cinstea în vecii vecilor.

Note bibliografice:

- 1.Pr.Prof. Dr.Isidor Todoran , Arhid.Prof.Dr.Ioan Zăgrecan , Teologia Dogmatică , manual pentru seminariile teologice , București ,1991,p.179.
- 2.Sf.Grigorie de Nazians , Poemata dogmatica , VIII , P.G.37 , col. 452 , apud Pr.Prof.Dr. D. Stăniloae ,Teologia dogmatică ortodoxă ,vol . I , București ,1996 p.267.
- 3.Sf. Ioan Gură de Aur, Despre preoție, trad. în rom. de Pr. Dumitru Fecioru, București, 1987, p. 87.
4. Sf. Maxim Mărturisitorul, Răspunsuri către Talasie, trad. în rom. de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, în Filocalia vol. III, Sibiu, 1948, p. 157.
5. Sf. Isaia Pustnicul, Despre păzirea minții în 27 de capete , trad. în rom. de Pr. Prof.D.Staniloae , în Filocalia vol. I , Sibiu , 1947 , p. 394.
6. Sf. Chiril al Ierusalimului, Cateheza a V-a, trad. în rom. de Pr. Dumitru Fecioru, în col. „Izvoarele Ortodoxiei”, partea I – Catehezele, București, 1943, p. 138.
7. Talasie Libianul, Despre dragoste, înfrânare și petrecerea cea după minte, trad. în rom. de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, în Filocalia IV, Sibiu, 1948, p. 20.
8. Sf. Marcu Ascetul, Despre legea duhovnicească, trad. în rom. de Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, în Filocalia I, Sibiu, 1947, p. 247

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,

ISSN 2067 - 8274

Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,

tel/fax: 0232 211 273

Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (Coordonator principal)

Voluntari:

***Secrețar redacție/Relații Publice:** tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei

***Foto:** Valentin Burlacu, Alexandru Losonczy, Ionuț Andrei Bodai, Ioan

Septimiu Dorobantu, Mihael Bogdan Trandafirescu etc.

***Grafică:** Elena Gheorghiu, Cristian Ștefan, Miruna Ștefan, Parascheva

Matciac, Maria Morteci etc.

***Alte activități:** Bogdan Andrei Finaru, Claudiu Șutu, Iustinian Maradin,

Maria Sobaru, Daniel Șutu, Viorel Blidaru, Iulian Boghean, Paul Sarbu etc.

***Administratori site parohie/pagină facebook:**

Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei

www.parohiatomacozma.ro, parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

 Vă rugăm să vă abonați gratuit la YouTube:

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

PROGRAM LITURGIC ȘI DUHOVNICESC

Duminică, 11 aprilie 2021

08:00 Ceasurile și **Liturghia Sf. Vasile cel Mare**
Duminica a IV-a din Post (a Sf. Ioan Scărarul;
Vindecarea fiului lunatic; Predica de pe munte -
Fericirile)

18:00 Paraclisul Maicii Domnului

Miercuri, 14 aprilie 2021

18:00 Denia Canonului cel Mare

Vineri, 16 aprilie 2021

18:00 Denia Acatistului Bunei Vestiri
* Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care
doresc

Sâmbătă, 17 aprilie 2021

07:00 Ceasurile și **Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur**
(Sâmbăta a V-a din Post - Pomenirea morților)

18:00 Slujba Vecerniei pentru Duminica a V-a
din Post
* Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care
doresc

3,5%
PENTRU
BISERICA TOMA COZMA

Puteți direcționa 3,5 % din impozitul pe venitul dvs. pentru lucrările și activitățile pe care le susține PAROHIA TOMA COZMA. Procedura nu implică nici un cost, redirectionarea acestor sume realizându-se din impozitul care a fost deja reținut în 2019 de către stat. Datele noastre necesare pentru Completarea Formularului 230 sunt: Numele Asociației: PAROHIA —TOMA COZMA
CIF (Codul de Identificare Fiscală): 11198095 Contul Organizației în format IBAN: RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450

Vă mulțumim mult !

„Părintele iconom stavrofor Dumitru Merticariu (1951- 2021). Un preot misionar, harnic și jertfelnic”

Sute de ieșeni și zeci de slujitori ai sfințelor altare - mulți membri ai administrației patriarhale și mitropolitane, au ales să-și ia rămas bun de la cel care slujit ca preot paroh aproape trei decenii la Biserica Banu, atestată ca „prima și unica biserică în care s-a slujit de la început (1705) exclusiv în limba română, spre deosebire de celelalte locașuri de cult unde se slujea în greacă ori slavonă”. Părintele Dumitru Merticariu ar fi împlinit pe 6 octombrie vârsta de 70 de ani.

Înainte de înhumare, au avut loc cuvântările și prezentarea mesajelor de condoleanțe. Mesajul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, intitulat „Părintele iconom stavrofor Dumitru Merticariu (1951- 2021). Un preot misionar, harnic și jertfelnic”, a fost citit de PS Părinte Timotei Prahoveanul. „În toată viața și activitatea sa, Părintele Dumitru Merticariu a ilustrat cu multă pasiune și autenticitate chipul preotului misionar în mijlocul cetății. Înzestrat de Dumnezeu cu daruri deosebite, a adăugat la acestea strădaniile sale personale, fiind un mare iubitor al slujirii Sfântului Altar, al muzicii bisericești, al artei, culturii și al oamenilor. Dăruirea și spiritul său misionar, conștiința puternică în ceea ce privește responsabilitatea pastorală, precum și zelul misionar în propovăduirea și păstrarea dreptei credințe, a spiritualității și identității ortodoxe românești, pot fi un exemplu de înțelegere a slujirii aproapelui și a Bisericii lui Hristos. (...) Prețuind în chip deosebit întreaga lucrare a părintelui Dumitru Merticariu, în ziua de 2 iulie 2017, cu prilejul resfințirii picturii interioare a bisericii Banu, i-am conferit părintelui ordinul «Crucea Patriarhală pentru clerici», cea mai înaltă distincție a Patriarhiei Române. Ultima parte a vieții sale pământești a fost încercată de o boală grea, pe care însă a îndurat-o cu răbdare, smerenie și multă rugăciune. În această zi îndoliată, ne rugăm Preaamlostitivului Dumnezeu să așeze sufletul slujitorului Său preotul Dumitru în corturile dreptilor și în ceata sfinților slujitori și să-i dăruiască odihnă în lumina, pacea și iubirea Preasfintei Treimi”, s-a arătat în mesajul transmis de Părintele Patriarh.

În mesajul patriarhal au fost menționate și detalii biografice: „S-a născut la 6 octombrie 1951 în localitatea Știubieni, județul Botoșani, din părinții Constantin și Maria. Între anii 1966-1971 a urmat cursurile Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamț, acolo unde îl va atrage și pe fratele său mai tânăr, actualul Episcop vicar patriarhal, Preasfințitul Părinte Varlaam Ploieșteanul. Între anii 1971-1975 a urmat cursurile Institutului Teologic Universitar din București. În anul 1976 s-a căsătorit cu doamna Cornelia, având împreună două fete, Elena și Cristina. A fost hirotonit preot în anul 1976 de vrednicul de pomenire Arhiepiscop Adrian Hrițcu, pe atunci Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Iașilor. În perioada 1979-1992 a slujit la parohia Erbiceni, de lângă Iași, unde a dat dovadă de mult devotament și spirit gospodăresc, reușind să rectifice biserica și casa parohială. În anul 1992, a ocupat, prin concurs, postul de preot paroh la biserica «Duminica Tuturor Sfinților» - Banu, unul dintre cele mai frumoase și mai importante obiective religioase din centrul Iașului, aflat, însă, într-o stare avansată de degradare. Cu eforturi foarte mari, cu neobosită muncă și jertfelnicie, părintele Dumitru Merticariu s-a dedicat «cu timp și fără timp» lucrărilor de consolidare, restaurare și dotare a bisericii Banu, luptând, în același timp, și pentru confirmarea drepturilor legale asupra proprietăților acestui așezământ istoric. Sfântul lăcaș a fost consolidat și restaurat atât la exterior cât și la interior, dobândind frumusețea de altădată, însă jertfelnicia și osteneala părintelui Dumitru i-au șubrezit sănătatea”.

„Povara a două dureri” din viața părintelui Dumitru Merticariu

În continuare, a urmat cuvântul Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Teofan, intitulat „Părintele Dumitru Merticariu, un misionar în slujba Bisericii și a Neamului”. „Avea o capacitate uimitoare de a-și apropia oamenii, de orice condiție ar fi fost ei. Credincioși, oameni obișnuiți, intelectuali sau reprezentanți de instituții - cu fiecare dintre ei găsea ușor o cale de comunicare. Parohia, fiind situată nu departe de Copoul universitar, multe cadre didactice, mulți studenți găseau ușor drumul spre biserica Banu. Fiecare simțea că are un loc al său în inima largă a Părintelui Dumitru. Mulți tineri pot da mărturie despre suportul moral sau material pe care l-au primit ca de la un tată ori de câte ori au avut nevoie, cu discreție și delicatețe”, a evințiat IPS Părinte Teofan.

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei a vorbit și despre „povara a două dureri” din viața părintelui Dumitru Merticariu: „Privind de-a lungul vieții sale, am putea spune că Părintele Dumitru a dus, mai ales, povara a două dureri. A suferit mult văzând cum, ani de-a rândul, biserica ce poartă hramul «Duminica Tuturor Sfinților» se arăta tuturor ca o rană deschisă, măcinată de timp, zdrobită de vremuri neprielnice. Precum psalmistul David, Părintele așeza în fierbinte rugăciune dorința de a vedea casa Domnului restaurată: «Nu voi da somn ochilor mei și genelor mele dormitare și odihnă tâmplelor mele până ce nu voi afla loc Domnului» (Psalmi 131, 4-5), restaurându-I casa. S-a zbatut, s-a frământat, a strigat la Dumnezeu. Într-un final, s-a împlinit și în cazul său cuvântul consemnat în Cartea Înțelepciunii lui Isus, fiul lui Sirah: «Până la o vreme va suferi cel îndelung-răbdător, după aceea îi va răsări veselie» (1, 22). Părintele Dumitru a fost stăruitor, îndelung-răbdător și mereu încrezător, iar Dumnezeu i-a răsplătit această luptă cu bucuria restaurării. Dintr-o biserică dintre cele mai degradate, Banu a devenit biserica cea frumoasă din inima orașului, o zidire aleasă, odihnitoare de suflete și priviri. Părintele Dumitru este unul dintre primii preoți, dacă nu chiar primul, din capitala istorică a Moldovei care a reușit obținerea de fonduri europene pentru restaurarea unei biserici. Dacă această primă durere a sa a primit mângâiere în timpul vieții, Părintele Dumitru merge la cele veșnice fără a-i fi alinată cea de a doua durere: Basarabia înstrăinată de trupul Țării. Ca orice moldovean adevărat, precum tot românul autentic, dânsul a trăit la intensitate adâncă sfășierea teritorială, ca și cum ar fi fost contemporan cu lovitura dată de sabia ce a tăiat, în istorie, acest organism viu al Moldovei în două. Mergea foarte des în Basarabia, ca să-i mângâie pe frații de acolo, iar românii basarabeni ce veneau la Iași considerau Biserica Banu ca pe propria casă”.